

Kayın Ağaçları

Kayınlar Türkiye ormanlarının en görkemli geniş yapraklı ağaçlarıdır. Kayınların Kuzey Yarıküre’de on kadar türü yaşıyor, ancak ülkemizde yalnızca iki kayın türü bulunuyor: Doğu kayını ve Avrupa kayını.

Doğu kayınları daha çok Bulgaristan ve Gürcistan sınırları arasındaki bölgede ormanlar oluşturur. Ülkemizde daha çok doğu kayını bulunur. Bu ağaçlar yağışlı yerleri sever. Bu nedenle Karadeniz ikliminin hâkim olduğu sahil bölgelerinde yayılış gösterir. Bunun dışında Kuzey Ege’de ve Hatay’la Kahramanmaraş arasında bulunan Amanos Dağları’nda da kayın ormanları bulunur.

Doğu kayını 30-40 metreye kadar boylanabilir. Grinin tonlarında olan gövdesi, pürüzsüz ve çatlaksızdır. Yaprak kenarları neredeyse dümdüzdür, derin girintiler barındırmaz. Kayın ağaçları sonbaharda yapraklarını döker. Bu dönemde kayın ormanları rengârenk bir görünüme bürünür.

Doğu Karadeniz bölgesinde kayın ve ladinlerden oluşan karışık ormanlar yaygındır.

Avrupa kayını ülkemizde doğu kayınından daha az görülür. Doğu kayınıyla karışık ormanlar oluşturur. Avrupa kayını ülkemizde görmek için Kırklareli, Marmara Bölgesi'nin güneyi ve Batı Karadeniz'deki ormanlara gitmek gerekir. Avrupa kayını doğu kayınına çok benzer. Gövdesi daha koyu gri renkli, yaprakları doğu kayınından daha küçük ve daha az damarlıdır.

Kayınların kestaneye benzeyen tohumları vardır.

Kayın yaprakları oval şekillidir. Yaprığın uç tarafı alt tarafından daha geniştir.

Kayınların çiçekleri püsküllü ve aşağı doğru sarkıktır.

Orta ve Kuzey Asya'nın dağlık bölgelerinde uçsuz bucaksız ormanlar oluşturan kayınlar eski çağlarda burada yaşayan insan toplulukları tarafından kutsal kabul edilmiştir. Bu topluluklar arasında yer alan Türkler için de kayın ağaçları çok değerlidir. Mitolojide yeraltını, yeri ve gökyüzünü birbirine bağlayan yaşam ağacı kayın ağacının ta kendisidir.

Bahtiyar Kurt
Çizim: Pınar Büyükgöral
Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy